

Súd: Okresný súd Rožňava  
Spisová značka: 10C/1/2016  
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7816200002  
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 04. 2016  
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marián Tengely  
ECLI: ECLI:SK:OSRV:2016:7816200002.1

## ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Rožňava, samosudca JUDr. Marián Tengely, v právnej veci žalobcu EOS KSI Slovensko, s.r.o., IČO: 35 724 803, so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, právne zastúpeného spoločnosťou TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., IČO: 36 613 843, so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, proti žalovanej G. I., narodenej XX.XX.XXXX, bytom T. XXX, XXX XX T., o zaplatenie 737,45 € istiny s príslušenstvom, takto

### rozhodol:

Zaväzuje žalovanú uhradiť žalobcovi 98,65 € istiny s 8,75 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 15,97 € od 19.01.2013 do zaplatenia, zo sumy 20,96 € od 19.02.2013 do zaplatenia, zo sumy 20,96 € od 18.03.2013 do zaplatenia, zo sumy 40,76 € od 18.04.2013 do zaplatenia, všetko v lehote do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

V prevyšujúcej časti žalobu žalobcu zamieta.

Nepriznáva žiadnemu z účastníkov právo na náhradu trov tohto konania.

### odôvodnenie:

Žalobca sa podanou žalobou domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd zaviazal žalovanú na zaplatenie sumy 737,45 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,75 % ročne zo sumy 15,97 € od 19.01.2013 do zaplatenia, úrokom z omeškania vo výške 8,75 % ročne zo sumy 20,96 € od 19.02.2013 do zaplatenia, úrokom z omeškania vo výške 8,75 % ročne zo sumy 20,96 € od 18.03.2013 do zaplatenia, úrokom z omeškania vo výške 8,75 % ročne zo sumy 40,76 € od 18.04.2013 do zaplatenia a úrokom z omeškania vo výške 8,50 % ročne zo sumy 638,80 € od 19.05.2013 do zaplatenia a náhrady trov konania pozostávajúcich zo zaplateného súdneho poplatku a trov právneho zastúpenia.

Žalobu odôvodnil tým, že spoločnosť Slovak Telekom, a.s., IČO: 35 763 469, so sídlom Karadžičova 10, 825 13 Bratislava, ako postupca, Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 20.11.2014 postúpila na žalobcu pohľadávku voči žalovanej v žalovanej výške.

Poukázal na skutočnosť, že žalovaná dňa 04.06.2012 uzavrela s právnym predchodcom žalobcu - spoločnosťou Slovak Telekom, a.s. - Zmluvu č. 99004763802, predmetom ktorej bolo poskytovanie telekomunikačných služieb v zmysle zákona o elektronických komunikáciách v platnom a účinnom znení. Na základe Zmluvy právny predchodca žalobcu - spoločnosť Slovak Telekom, a.s. - poskytol žalovanej telekomunikačné služby, špecifikované v Zmluve za podmienok stanovených v Zmluve a vo Všeobecných podmienkach. Žalovaná sa zaviazala zaplatiť za poskytnuté telekomunikačné služby cenu stanovenú v Zmluve a v Cenníku. Právny predchodca žalobcu vyúčtoval žalovanej cenu za poskytnuté telekomunikačné služby v súlade so svojimi platnými cenovými podmienkami a žalovanej vystavil vyúčtovacie faktúry, pričom žalobcovi postúpil pohľadávku na faktúre s variabilným symbolom 9746874876, znejúcej na sumu 15,97 € a splatnej dňa 18.01.2013, pohľadávku na faktúre s variabilným

symbolom 7747841288, znejúcej na sumu 20,96 € a splatnej dňa 18.02.2013, pohľadávku na faktúre s variabilným symbolom 4748823820, znejúcej na sumu 20,96 € a splatnej dňa 17.03.2013, pohľadávku na faktúre s variabilným symbolom 3749805178, znejúcej na sumu 40,76 € a splatnej dňa 17.04.2013, a pohľadávku na faktúre s variabilným symbolom 3750768778, znejúcej na sumu 638,80 € a splatnej dňa 18.05.2013. Žalovaná odo dňa postúpenia pohľadávky ku dňu spísania žaloby nevykonala žiadnu, ani čiastočnú úhradu pohľadávok. Nezaplatením faktúr v lehote splatnosti riadne a včas sa žalovaná dostala vo vzťahu k žalobcovi v zmysle ustanovenia § 517 ods. 2 a nasledujúcich Občianskeho zákonníka do omeškania, a preto si žalobca uplatnil úrok z omeškania z dlžnej sumy vo výške podľa platných právnych predpisov za každý deň omeškania odo dňa nasledujúceho po dni splatnosti každej z uplatnených faktúr až do jej zaplatenia.

Žalovaná v písomnom vyjadrení k žalobe uviedla, že nevie zaplatiť celú dlžnú čiastku, pretože je v hmotnej núdzi, avšak prejavila ochotu splácať ju v mesačných splátkach po 20 €.

Podľa ustanovenia § 115a ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „Občiansky súdny poriadok“), pojednávanie nie je potrebné nariadovať ani v drobných sporoch.

Podľa ustanovenia § 200ea ods. 1, 2 a 3 Občianskeho súdneho poriadku:

(1) Ak v priebehu konania dosiahne predmet konania sumu 1 000 eur, od toho okamihu ide o drobný spor.

(2) Za drobné spory sa nepovažujú veci, ktoré sa týkajú

- a) osobného stavu alebo spôsobilosti na právne úkony,
- b) sociálneho zabezpečenia,
- c) konania o preskúmanie rozhodnutí vydaných v rozhodcovskom konaní,
- d) vypořádania bezpodielového spoluvlastníctva manželov,
- e) konania o dedičstve,
- f) konania o určenie, zmenu alebo zrušenie vyživovacej povinnosti,
- g) konkurzného konania a reštrukturalizačného konania,
- h) sporov z pracovných vzťahov a obdobných pracovnoprávných vzťahov,
- i) ochrany osobnosti.

(3) Ak je predmetom konania iba príslušenstvo pohľadávky, ktorého hodnota neprevyšuje sumu podľa odseku 1, konanie sa považuje za drobný spor.

Keďže sa v danom prípade jedná o pohľadávku vo výške 737,45 €, teda drobný spor, súd prejednal vec bez nariadenia pojednávania.

Súd sa v konaní oboznámil s listinnými dôkazmi nachádzajúcimi sa v spise a zistil nasledovné:

Zo Zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 20.11.2014 a výňatkov z jej Prílohy vyplýva, že spoločnosť Slovak Telekom, a.s., IČO: 35 763 469, so sídlom Bajkalská 28, 817 62 Bratislava, ako postupca postúpila na žalobcu ako postupníka pohľadávky voči žalovanej, identifikovanej variabilnými symbolmi 3750768778, 3749805178, 7747841288, 4748823820 a 9746874876, v celkovej výške 737,45 €.

Zo Zmluvy o poskytovaní verejných služieb č. 9904763802 zo dňa 25.01.2012 (ďalej len „Zmluva o poskytovaní verejných služieb zo dňa 25.01.2012“), Dodatku k Zmluve o poskytovaní verejných služieb č. 9904763802 zo dňa 25.01.2012 (ďalej len „Dodatok zo dňa 25.01.2012“) a Dodatku k Zmluve o poskytovaní verejných služieb č. 9904763802 zo dňa 04.06.2012 (ďalej len „Dodatok zo dňa 04.06.2012“), vyplýva, že medzi právnym predchodcom žalobcu - spoločnosťou Slovak Telekom, a.s. - a žalovanou bola uzavretá Zmluva o poskytovaní verejných služieb, vrátane jej Dodatkov, ktorých obsahom bol dohodnutý program služieb Magio Sat - Jeseň / Vianoce 2011 so zľavou na používanie na 6 mesiacov pri viazanosti na 24 mesiacov, a teda s akciovou cenou 9,99 € bez DPH / mesiac, a program služieb Magio Sat - Klasik, vrátane nájmu koncového zariadenia - Magio Sat Boxu bez HDD - na neurčitú dobu za poplatok vo výške 1,99 € s DPH mesačne, a so zmluvnou pokutou v prípade nevrátenia, straty alebo odcudzenia prenajatého Magio Sat Boxu 150,00 € s DPH, zmluvnou pokutou v prípade nevrátenia, straty alebo odcudzenia diaľkového ovládača k prenajatému Magio Sat Boxu 20,00

€. Z Tabuľky č. 3 Cenového výmeru č. 77416/2011, pripojeného k Zmluve o poskytovaní verejných služieb zo dňa 25.01.2012, vyplýva, že za porušenie záväzku užívať službu Magio Sat vo zvolenom programe počas 24-mesačnej doby viazanosti bola určená zmluvná pokuta vo výške 199,00 € (DPH sa neuplatňuje) so splatnosťou určenou jednorázovo.

Zo Zmluvy o poskytovaní verejných služieb č. 9905025123 zo dňa 08.06.2012 (ďalej len „Zmluva o poskytovaní verejných služieb zo dňa 08.06.2012“) a Dodatku k Zmluve o poskytovaní verejných služieb č. 9905025123 zo dňa 08.06.2012 (ďalej len „Dodatok zo dňa 08.06.2012“), vyplýva, že medzi právnym predchodcom žalobcu - spoločnosťou Slovak Telekom, a.s. - a žalovanou bola uzavretá Zmluva o poskytovaní verejných služieb, vrátane jej Dodatku, ktorej obsahom bol dohodnutý program služieb Magio Sat - Leto 2012 - Úprava ceny na používanie na 30 mesiacov, vrátane nájmu koncového zariadenia - Magio Sat Boxu bez HDD - na neurčitú dobu za poplatok vo výške 1,99 € s DPH mesačne, a so zmluvnou pokutou v prípade nevrátenia, straty alebo odcudzenia prenajatého Magio Sat Boxu 150,00 € s DPH, zmluvnou pokutou v prípade nevrátenia, straty alebo odcudzenia diaľkového ovládača k prenajatému Magio Sat Boxu 20,00 €. Z Tabuľky č. 4 Cenového výmeru č. 38913/2012, pripojeného k Zmluve o poskytovaní verejných služieb zo dňa 08.06.2012, vyplýva, že za porušenie záväzku užívať službu Magio Sat vo zvolenom programe počas 24-mesačnej doby viazanosti bola určená zmluvná pokuta vo výške 199,00 € (DPH sa neuplatňuje) so splatnosťou určenou jednorázovo.

Z odpisu faktúry za služby pevnej siete č. 9746874876 zo dňa 04.01.2013, splatnej dňa 18.01.2013, vyplýva, že právny predchodca žalobcu fakturoval žalovanej sumu 15,97 € z titulu mesačných poplatkov za služby.

Z odpisu faktúry za služby pevnej siete č. 7747841288 zo dňa 04.02.2013, splatnej dňa 18.02.2013, vyplýva, že právny predchodca žalobcu fakturoval žalovanej sumu 20,96 € z titulu mesačných poplatkov za služby.

Z odpisu faktúry za služby pevnej siete č. 4748823820 zo dňa 03.03.2013, splatnej dňa 17.03.2013, vyplýva, že právny predchodca žalobcu fakturoval žalovanej sumu 20,96 € z titulu mesačných poplatkov za služby.

Z odpisu faktúry za služby pevnej siete č. 3749805178 zo dňa 03.04.2013, splatnej dňa 17.04.2013, vyplýva, že právny predchodca žalobcu fakturoval žalovanej sumu 40,76 € z titulu mesačných poplatkov za služby.

Z odpisu faktúry za služby pevnej siete č. 3750768778 zo dňa 04.05.2013, splatnej dňa 18.05.2013, vyplýva, že právny predchodca žalobcu fakturoval žalovanej sumu 638,80 € z titulu zmluvných pokút za porušenie zmluvných povinností (z titulu Magio Sat pokuty vo výške 199,00 €, dvoch pokút za Magio box, každej vo výške 150,00 €, dvoch pokút za diaľkový ovládač, každej vo výške 20,00 €, dvoch pokút za kartu, každej vo výške 19,95 €, a dvoch pokút za ostatné príslušenstvo, každej vo výške 29,95 €).

Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že žaloba žalobcu je čiastočne, v časti uhradenia poplatkov za služby, tak, ako je to uvedené vo výroku rozsudku, dôvodná, a preto v tejto časti žalobe vyhovel. V časti o zaplatenie zmluvnej pokuty žaloba nie je dôvodná, a preto súd žalobu žalobcu v tejto časti zamietol.

Nárok žalobcu na zaplatenie poplatkov za služby sa opiera o Zmluvu o poskytovaní verejných služieb zo dňa 25.01.2012, jej Dodatok zo dňa 25.01.2012 a Dodatok zo dňa 04.06.2012, Zmluvu o poskytovaní verejných služieb zo dňa 08.06.2012 a jej Dodatok zo dňa 08.06.2012, Všeobecné podmienky pre poskytovanie verejných služieb prostredníctvom pevnej siete spoločnosti Slovak Telekom, a.s. (ďalej len „Všeobecné podmienky“), Cenník pre poskytovanie služieb spoločnosti Slovak Telekom, a.s. (ďalej len „Cenník“), faktúry za poskytnuté služby a o ustanovenia zákona č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení účinnom do 31. augusta 2012, t.j. v čase uzavretia Zmluvy o poskytovaní verejných služieb zo dňa 25.01.2012, jej Dodatku zo dňa 25.01.2012 a Dodatku zo dňa 04.06.2012 a Zmluvy o poskytovaní verejných služieb zo dňa 08.06.2012 a jej Dodatku zo dňa 08.06.2012 (ďalej len „zákon o elektronických komunikáciách“).

Podľa ustanovenia § 43 ods. 12 písm. a) a b) zákona o elektronických komunikáciách, účastník je povinný používať verejnú službu v súlade s týmto zákonom a so zmluvou o poskytovaní verejných služieb, platiť za poskytnutú verejnú službu podľa zmluvy o poskytovaní verejných služieb, a ak to povaha služby umožňuje, až na základe predloženej faktúry.

Podľa ustanovenia § 44 ods. 1 zákona o elektronických komunikáciách, zmluvou o poskytovaní verejných služieb sa podnik zaväzuje účastníkovi zriadiť potrebné pripojenie k verejnej sieti alebo poskytovať príslušné služby. Podnik môže vydať všeobecné podmienky a cenník, ktoré sú súčasťou zmluvy. Zmluva o poskytovaní verejných služieb je písomná; to neplatí pre predplatené služby, poskytovanie služieb prostredníctvom verejných telefónnych automatov a iných verejných prístupových bodov. Písomnú zmluvu o poskytovaní verejných služieb je možné meniť aj inou ako písomnou formou, ak sa na tom zmluvné strany dohodnú; to neplatí pre záväzky účastníka, ktoré podľa Občianskeho zákonníka možno dojednať len v písomnej forme.

Podľa ustanovenia § 44 ods. 8 písm. b) zákona o elektronických komunikáciách, podnik môže odstúpiť od zmluvy o poskytovaní verejných služieb, ak účastník nezaplatil cenu za poskytnutú službu ani do 45 dní po dni splatnosti.

Medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou boli uzatvorené Zmluvy o poskytovaní verejných služieb, na základe ktorých právny predchodca žalobcu poskytoval žalovanej dohodnutý program služieb, avšak tá cenu za poskytnuté služby v lehote splatnosti nezaplatila. Súd preto z titulu nedoplatku na vyfakturovaných poskytnutých službách priznal žalobcovi plnenie vo výške 98,65 € a žalovanú zaviazal úhradou dlžnej sumy, predstavujúcej cenu za poskytnuté telekomunikačné služby.

Výrok o úrokoch z omeškania sa opiera o ustanovenie § 517 ods. 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v platnom znení, t.j. v znení účinnom v čase uzavretia Zmlúv o poskytovaní verejných služieb a ich Dodatkov (ďalej len „Občiansky zákonník“), v spojení s ustanovením § 3 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov.

Súd dospel k záveru, že v prevyšujúcej časti uplatneného nároku na zaplatenie zmluvných pokút spolu v úhrnej výške 638,80 € s príslušenstvom (s 8,50 % ročným úrokom z omeškania od 19.05.2013 do zaplatenia) žaloba nie je dôvodná, a preto ju zamietol.

Podľa ustanovenia § 544 ods. 1, 2 a 3 Občianskeho zákonníka:

(1) Ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda.

(2) Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

(3) Ustanovenia o zmluvnej pokute sa použijú aj na pokutu určenú pre porušenie zmluvnej povinnosti právnym predpisom (penále).

Podľa ustanovenia § 545a Občianskeho zákonníka, neprímerane vysokú zmluvnú pokutu môže súd znížiť s prihliadnutím na hodnotu a význam zabezpečovanej povinnosti. Ak veriteľ nie je oprávnený požadovať náhradu škody spôsobenej porušením povinnosti, na ktorú sa zmluvná pokuta vzťahuje, súd prihliadne aj na výšku škody, ktorá porušením povinnosti vznikla, a na to, o koľko zmluvná pokuta presahuje rozsah vzniknutej škody.

Rozsudkom Okresného súdu Bardejov č. k. 4C/174/2011-21 zo dňa 30.11.2011 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove č. k. 3Co/26/2012 zo dňa 23.05.2012 bola zmluvná pokuta rovnakého významu vyhlásená za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Obdobne aj vo veci Okresného súdu Bardejov č. k. 4C/162/2011-28 zo dňa 06.12.2011 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove č. k. 16Co/32/2012-46 zo dňa 15.03.2012.

Podľa ustanovenia § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje, alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadostučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa.

Ustanovenie § 53a Občianskeho zákonníka je dôsledkom transpozície smernice Rady č. 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len „smernica“), ktorá v čl. 7 ods. 1 ukladá členským štátom zabrániť súvislému používaniu neprijateľných zmluvných podmienok: „Členské štáty zabezpečia, aby v záujme spotrebiteľov a subjektov hospodárskej súťaže existovali primerané a účinné prostriedky, ktoré by zabránili súvislému uplatňovaniu nekalých podmienok v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľmi zo strany predajcov alebo dodávateľov.“

S ohľadom na relevantnú judikatúru Súdneho dvora Európskej únie by nemali byť žiadne pochybnosti o povinnosti súdu zbaviť spotrebiteľa neprijateľnej zmluvnej podmienky a jej poškodzujúcich účinkov: „Členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa, a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok.“ (čl. 6 ods. 1 smernice). Ustanovenie čl. 6 ods. 1 smernice sa má považovať za kogentné ustanovenie a ochrana pred neprijateľnými podmienkami sa má poskytnúť v režime pravidiel verejného poriadku (bod 50 uznesenia Súdneho dvora č. C-76/10 vo veci POHOTOVOSŤ / Korčkovská), teda pravidiel, na ktorých rešpektovaní musí štát bezvýhradne trvať a ktorých rešpektovanie je povinný vždy a za každých okolností vyžadovať.

Ustanovenie § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka zakazuje dodávateľovi používať zmluvnú podmienku, ktorá bola právoplatne súdom vyhlásená za neprijateľnú. Takáto zmluvná podmienka je neplatná (podľa ustanovenia § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, pričom ide o absolútnu neplatnosť). Jej ďalším používaním dodávateľ vytvára protiprávny stav, navyše zákonom explicitne zakázaný, a priznanie plnenia z takejto zmluvnej podmienky je v priamom rozpore so zákonom. Ak by súd priznal plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, išlo by o tolerovanie pokračujúceho protiprávneho stavu zo strany súdu a popieranie vysokého záujmu Európskej únie a práva Európskej únie na ochrane práv spotrebiteľa. Zákaz používania vychádzajúci z právoplatného rozsudku súdu sa týka celého textu predmetnej zmluvnej pokuty a zmluvnej podmienky ako celku, a preto nemôže ísť len o čiastočnú neplatnosť zmluvnej pokuty. Súdom ako orgán členského štátu Európskej únie je pri poskytovaní ochrany pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami povinný ex officio skúmať, či voči spotrebiteľovi nie je uplatňované plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, a to aj z takej, ktorú súd už skôr judikoval (§ 53a Občianskeho zákonníka). Plnenie z takejto podmienky navyše vždy zakladá bezdôvodné obohatenie (§ 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka; „z neplatného právneho úkonu“). Navyše zmluvnú pokutu uplatňovanú z absolútne neplatného zmluvného dojednanie nemožno zmoderovať, pretože tomu bráni jej neplatnosť. Zníženie zmluvnej pokuty podľa všeobecného ustanovenia § 545a Občianskeho zákonníka sa môže týkať iba platne uzavretej zmluvnej pokuty.

Zákaz ďalšieho používania neprijateľnej podmienky v demokratickej spoločnosti by mal byť samozrejmy a rešpektovaný subjektmi práva ipso facto. Ak existuje zákonná povinnosť zdržať sa protiprávneho konania (v podobe používania neprijateľnej zmluvnej podmienky) je oprávnené očakávať, že dodávateľ bude právnu povinnosť rešpektovať a od spotrebiteľov nebude požadovať plnenie v rozpore s dobrými mravmi, majúce svoj základ v neprijateľnej zmluvnej podmienke. Takéto - prirodzene anticipované konanie - je nielen prejavom rešpektu k právu, k hodnotám právneho poriadku a zásadám súkromného práva, ale osobitne prejavom konania v súlade s dobrými mravmi (§ 4 ods. 8 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa) a v súlade s povinnosťou odbornej starostlivosti (§ 2 písm. u) zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa).

Ochrana spotrebiteľa pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách vychádza z predpokladu, že spotrebiteľ je z hľadiska informovanosti a z hľadiska vyjednávacej pozície v slabšom

postavení a má spravidla na výber buď zmluvu vopred naformulovanú dodávateľom akceptovať so všetkými formulárovými klauzulami alebo ju odmietnuť. Možnosť zmeny štandardných podmienok zo strany spotrebiteľa je len iluzórna a je zrejmé, že ide o rovnosť len formálnu. Aby sa dosiahla faktická rovnosť, je to možné dosiahnuť len vonkajším zásahom (porov. rozsudky Mostaza Claro, C 168/05, bod 25, Océano Grupo Editorial SA C 240/98-C 244/98).

Zmluvné podmienky, zaväzujúce žalovanú na zaplatenie zmluvných pokút spolu v uplatnenej výške 638,80 €, sú pre rozpor s ustanovením § 53 Občianskeho zákonníka neplatné, pretože spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech žalovanej ako spotrebiteľky. Zmluvné podmienky ohľadom žalobcom uplatnených zmluvných pokút neboli individuálne dojednané, čo vyplýva aj z rozhodovacej činnosti súdu, ktorý rieši stovky sporov, kde vystupuje žalobca alebo jeho právny predchodca a uplatňuje si právo na zaplatenie zmluvnej pokuty. Zmluvy o poskytovaní verejných služieb sa líšia svojím obsahom len v údajoch o spotrebiteľovi, programe služieb, aktivovaných službách, výške zľavnených mesačných paušálnych poplatkov, dobe viazanosti a zmluvnej pokute. Tieto zmluvy sú formulárovými zmluvami, do ktorých sa údaje dopisujú. Žalobca v konaní nepreukázal, že by boli zmluvné podmienky individuálne dojednané.

Žalovaná ako spotrebiteľka sa Zmluvami o poskytovaní verejných služieb zo dňa 25.01.2012 a zo dňa 08.06.2012 v znení ich Dodatkov zaviazala zaplatiť niekoľko zmluvných pokút v úhrnnej výške 638,80 €, a to za akékoľvek porušenie povinností zo strany žalovanej, pričom nebola dohodnutá zmluvná pokuta pre právneho predchodcu žalobcu v prípade, že by on porušil ustanovenia zmluvy. Táto okolnosť spôsobuje nerovnováhu v zmluvných vzťahoch a jej neprijateľnosť, čo spôsobuje jej neplatnosť.

Dohodnuté zmluvné podmienky navyše zaväzujú žalovanú zaplatiť zmluvné pokuty počas celej doby viazanosti, aj v tom prípade, ak by žalovaná porušila niektorú zo zmlúv hoci v posledný deň viazanosti. Zmluvné pokuty teda neboli odstupňované, ale mali sa uplatniť v plnej výške pri hocikakom porušení povinností a v hocikakom čase od uzavretia zmlúv do uplynutia doby viazanosti. Takéto dojednania sú v rozpore s ustanoveniami § 52 a nasledujúcich Občianskeho zákonníka. Žalobca teda nemal právo na zaplatenie zmluvných pokút, ktoré si uplatňoval spolu vo výške 638,80 €, keďže si ich uplatňoval na základe neprijateľnej zmluvnej podmienky.

Súd nepopiera význam zmluvnej pokuty, avšak v konkrétnom prípade sa jednalo o formulárovú zmluvu, kde zmluvné pokuty boli zapracované v texte zmluvy a žalovaná nemohla ovplyvniť zmluvný vzťah v prípade, že sa rozhodla zmluvu uzavrieť. Zmluvné podmienky, a to zmluvné pokuty, neboli individuálne dojednané. Vzhľadom na to, že zmluvné pokuty postihovali žalovanú vždy pri porušení zmluvnej povinnosti bez ohľadu na časové hľadisko, takéto zmluvné podmienky boli neprijateľné, a preto nemohla byť poskytnutá ochrana žalobcovi v podobe priznania zmluvných pokút.

Zmluvná pokuta, ktorá plní funkciu paušalizovanej náhrady škody, je aj sankciou. Spôsob jej dojednania a jej výška však musí plne rešpektovať zásadu rovnosti právneho vzťahu ako aj princíp proporcionality. Právny predchodca žalobcu ponúka svoje služby spotrebiteľom prostredníctvom štandardných zmlúv, ktoré má vopred pripravené a v ktorých spotrebiteľia zmluvné podmienky nemôžu ovplyvniť. To platí aj pre zmluvnú pokutu, ktorú dodávateľ žiada od spotrebiteľov zaplatiť vždy v nezmenenej výške bez ohľadu na to, aký čas zostáva do konca doby viazanosti. Teda reálne môže nastať situácia, že spotrebiteľ zaplatí 23 paušálnych mesačných poplatkov, zostáva mu už iba jeden poplatok a pre jeho nezaplatenie uplatní žalobca (respektíve jeho právny predchodca) rovnakú zmluvnú pokutu, ako v prípade omeškania sa spotrebiteľa už hneď na úvod dvojročného zmluvného vzťahu. Podmienky, za akých dodávateľ dohoduje zmluvnú pokutu v štandardných zmluvách, poškodzujú spotrebiteľa. V štandardných formulárových zmluvách totiž dodávateľ pre spotrebiteľa v neprehľadnej, zložito formulovanej a miniatúrnymi písmenami písanej forme zapracuje také zmluvné dojednania, ktoré sú pre spotrebiteľa nevýhodné a o ktorých dodávateľ predpokladá, že uniknú pozornosti spotrebiteľa.

Okrem toho súd dojednania o zmluvných pokutách považoval za neprijateľné zmluvné podmienky aj preto, že dodávateľ na základe takto formulovaných dojednaní zmluvných pokút (ak účastník poruší akúkoľvek z povinností podľa tejto Zmluvy), môže od spotrebiteľa požadovať zmluvné pokuty v dohodnutej výške za každé porušenie zmluvnej povinnosti, teda môže od spotrebiteľa žiadať niekoľkonásobok dohodnutých zmluvných pokút. Je nepochybné, že takéto zmluvné dojednania vnášajú do tohto právneho vzťahu neprimeranú nerovnováhu v právach a povinnostiach účastníkov tohto

právneho vzťahu, a to na úkor spotrebiteľky. Zmluvné podmienky v spotrebiteľskej zmluve sú objektívne spôsobilé poškodiť spotrebiteľku a nie je rozhodujúca vôľa zmluvných strán.

Súd pri zohľadnení všetkých týchto skutočností dospel k záveru, že dohody právneho predchodcu žalobcu a žalovanej o zmluvných pokutách v uzatvorených Zmluvách o poskytovaní verejných služieb sú neprijateľnými zmluvnými podmienkami, a preto sú podľa ustanovenia § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka a aj podľa ustanovenia § 39 Občianskeho zákonníka neplatné.

Súd ďalej konštatuje, že žalobca v konaní predložil faktúru zo dňa 04.05.2013, kde jeho právny predchodca fakturoval žalovanej niekoľko zmluvných pokút v úhrnnej výške 638,80 €. V konaní však žiadnym listinným dôkazom nepreukázal, že by žalovaná porušila zmluvné podmienky, a teda, že by nezotrvala v zmluvných vzťahoch po dohodnutú dobu viazanosti, prípadne porušila svoje iné, zmluvnými pokutami sankcionované, povinnosti. Žalobca totiž o tom nepredložil žiadny listinný dôkaz. Aj z uvedených dôvodov bolo potrebné žalobu v časti o zaplatenie zmluvných pokút v úhrnnej výške 638,80 € zamietnuť, nakoľko žalobca v konaní nepreukázal, že by mu vôbec vznikol nárok na zmluvnú pokutu.

Z vyššie uvedených dôvodov súd zamietol žalobu v časti o zaplatenie zmluvných pokút v úhrnnej výške 638,80 € s príslušenstvom, t.j. v časti prevyšujúcej plnenie priznané žalobcovi z titulu nedoplatku na vyfakturovaných poskytnutých službách, z dôvodu, že sa jednalo o neprijateľné zmluvné podmienky uplatňované v rozpore s ustanovením § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka.

Podľa ustanovenia § 160 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, ak súd uložil v rozsudku povinnosť, je potrebné ju splniť do troch dní od právoplatnosti rozsudku; súd môže určiť dlhšiu lehotu. Súd môže určiť, že peňažné plnenie sa môže vykonať aj v splátkach, ktorých výšku a podmienky zročnosti určí, a to aj tak, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia.

Súdu je podľa citovaného ustanovenia § 160 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku daná právomoc uložiť v rozsudku dlhšiu lehotu ako tri dni na splnenie uloženej povinnosti alebo povoliť v rozsudku splátky dlhu preto, aby sa predišlo zbytočnému exekučnému vymáhaniu dlhu, ak dlžník je ochotný celý dlh splácať, avšak nie je schopný uhradiť ho v celosti do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Hľadiskami pre úvahu súdu, či má žalovanému, ktorého platobnú povinnosť určil, priznať výhodu splátok, je najmä výška priznaného plnenia, platobná schopnosť žalovaného, aj v konaní prejavovaná snaha o plnenie záväzku, možnosť žalobcu domáhať sa plnenia jednotlivých splátok v prípade ich nedodržania a skutočnosť, či by prípadné zdržanie v plnení súdom ustanovenej povinnosti, nedodržaním jednotlivých splátok, nebolo v riešenom prípade vzhľadom na osobné pomery žalobcu príliš ťaživé.

Napriek nepriaznivej finančnej situácii, ktorá by odôvodňovala rozloženie súdom uloženej platobnej povinnosti žalovanej na splátky, súd tieto napokon nepovolil. Žalovaná v konaní priznala, že je v hmotnej núdzi, pričom žalobcom uplatnenú pohľadávku vo výške 737,45 € bola ochotná splatiť mesačnými splátkami vo výške 20,00 €. Nakoľko súd napokon žalobcovi priznal len plnenie vo výške 98,65 € istiny, zodpovedajúcej cene za poskytnuté telekomunikačné služby, vrátane zákonného úroku z omeškania, čím sa výška dlžnej sumy, na úhradu ktorej je žalovaná podľa záverov súdu povinná, podstatne znížila, súd žiadosti žalovanej zaplatiť dlžnú sumu v splátkach po 20,00 € mesačne nevyhovel. Súd mal zároveň za to, že pri uvedenej výške dlžnej sumy nemožno od žalobcu spravodlivo žiadať, aby s jej úhradou čakal ďalšie mesiace, ak táto predstavuje cenu za služby, ktoré boli žalovanej poskytnuté pred viac než tromi rokmi, a to najmä pri súčasných pochybnostiach súdu o tom, že by žalovaná bola, vzhľadom na svoje súčasné majetkové a zárobkové pomery, schopná zaplatiť dlžnú sumu v navrhovaných splátkach, keďže je v hmotnej núdzi. Len pre úplnosť súd dodáva, že žalovaná napokon svoju nepriaznivú finančnú situáciu súdu nijakým spôsobom nepreukázala, keď na podporu svojho tvrdenia nepredložila súdu žiaden listinný dôkaz.

Výrok o náhrade trov konania sa opiera o ustanovenie § 142 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, podľa ktorého ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo. Nakoľko žalobca bol úspešný na 13 % v pomere k celku a žalovaná bola úspešná na 87 % v pomere k celku, súd v konečnom dôsledku nepriznal právo na náhradu trov konania žiadnemu z účastníkov, keďže úspech žalovanej presiahol úspech žalobcu a žalovaná si v konaní náhradu trov neuplatnila.

## **Poučenie:**

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Košiciach prostredníctvom tunajšieho súdu.

Podľa ustanovenia § 205 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa ustanovenia § 205 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, možno odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, odôvodniť len tým, že: a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a Občianskeho súdneho poriadku), f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ustanovenia § 42 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku, pokiaľ zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje ďalšie náležitosti, musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované. Podanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, pri ktorom vznikla poplatková povinnosť zaplatiť súdne poplatky, trovy trestného konania, pokuty, svedočné, znalečné a iné náklady súdneho konania, vedie sa výkon rozhodnutia z úradnej moci.